

ข้อมูลโดยสังเขป
สมัชชารัฐสภาเอเชีย
(Asian Parliamentary Assembly - APA)

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙

๑. ความเป็นมา

๑.๑ สมัชชารัฐสภาเอเชียเริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) จากการเป็นสมาคม-รัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (Association of Asian Parliaments for Peace – AAPP) โดยมีเป้าหมายในการ-ส่งเสริมสันติภาพ ปกป้องสิทธิมนุษยชนและเสริมสร้างประชาธิปไตยในภูมิภาคเอเชีย

๑.๒ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) ได้มีการขยายความร่วมมือและยกระดับองค์กรเป็นสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly - APA) เพื่อส่งเสริมกระบวนการด้านประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนจิตวิญญาณที่จะสร้างสันติภาพและความร่วมมือของภูมิภาคเอเชียทั้งหมด โดยปัจจุบันมีประเทศสมาชิกจำนวน ๔๑ ประเทศและประเทศผู้สังเกตการณ์จำนวน ๑๗ ประเทศ

๑.๓ รัฐสภาไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (AAPP) ซึ่งมีส่วนเสริมสร้างและผลักดันให้สามารถปรับเปลี่ยนจากสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (AAPP) เป็นสมัชชารัฐสภาเอเชีย (APA) ได้เป็นผลสำเร็จ โดยที่ผ่านมา รัฐสภาไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่ และการประชุมคณะมนตรีบริหารของ AAPP และ APA ตลอดจนรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AAPP ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๙ – ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ เมืองพญา จังหวัดชลบุรี

๑.๔ นาย M.H. Nejad Hosseiniian อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปิโตรเลียม ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียคนปัจจุบัน

๑.๕ ตามกฎบัตรของ APA ว่าด้วยองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมประชุม ประเทศไทยมีผู้แทนใน APA ได้ ๕ คนและมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี ทั้งนี้ คณะผู้แทนไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียชุดปัจจุบันซึ่งแต่งตั้งโดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (วาระในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๙) ประกอบด้วย

๑) พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง	- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๒) พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก	- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กรรมการการต่างประเทศ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓) พลเอก อุทิศ สุนทร	- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการการพลังงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ๔) นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์ - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
รองประธานคณะกรรมการการการสังคม กิจการเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส คนที่สอง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ๕) นางสาวจินตนันท์ ขยาดำรง ศุภมิตร - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
โฆษกคณะกรรมการการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
และการท่องเที่ยว
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒. วัตถุประสงค์และผลงานของ APA

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคม สันติภาพ มิตรภาพและความมั่นคงอย่างเท่าเทียมกัน
- ๒.๒ เพื่อแบ่งปันความรู้อันหลากหลาย และส่งเสริมความรู้ในกลุ่มสมาชิก เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า
- ๒.๓ เพื่อร่วมมือกันใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของสมาชิกทั้งหมด รวมทั้งตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมาอย่างถาวรในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว
- ๒.๔ เพื่อจัดหาสวัสดิการด้านสุขภาพและโภชนาการของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิก
- ๒.๕ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบูรณาการกลุ่มประเทศในเอเชีย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของภูมิภาค

๓. โครงสร้างและองค์ประกอบสำคัญของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชีย ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ

๓.๑ ที่ประชุมสมัชชา (The Plenary)

กฎข้อบังคับของ APA ข้อ ๔ ระบุว่า การประชุมสมัชชาของ APA มีกำหนดการจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (ตามกฎบัตร APA ข้อ ๙) โดยจะประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประเทศสมาชิก โดยมีวาระ ๒ ปี ทั้งนี้ สมัชชา ประกอบด้วยประธานสมัชชา และรองประธานสมัชชา ซึ่งจะเป็นประธานรัฐสภา หรือผู้แทนของประเทศที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งต่อไป โดยวาระการเป็นเจ้าภาพและประธานจะดำรงตำแหน่งอยู่คราวละ ๒ ปี ประธานสมัชชารัฐสภาเอเชียคนปัจจุบัน คือ สมเด็จพระเจ้าจ้าวชาญจักรีเยง สัมริน จากราชอาณาจักรกัมพูชา

๓.๒ คณะมนตรีบริหาร (The Executive Council)

กฎข้อบังคับ APA ข้อ ๗ ระบุว่า คณะมนตรีบริหารประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และสมาชิก จำนวน ๑ คน จากแต่ละประเทศ ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมบริหารสมัชชา และจะมีการประชุมคณะมนตรีบริหารระหว่างการประชุม APA ในแต่ละครั้ง

๓.๓ คณะกรรมการสามัญ (The Standing Committees)

คณะกรรมการสามัญของ APA ประกอบด้วย คณะกรรมการว่าด้วยการเมือง (Standing Committee on Political Affairs) คณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม (Standing

Committee on Social and Cultural Affairs) และคณะกรรมการการค้าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Standing Committee on Economic and Sustainable Development)

๓.๔ สำนักงานเลขาธิการ (The Secretariat)

สำนักงานเลขาธิการชั่วคราวของ APA จะหมุนเวียนไปตามประเทศเจ้าภาพที่ดำเนินการจัดประชุม โดยประเทศเจ้าภาพที่จัดการประชุมจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเตรียมการจัดการประชุม ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการถาวรของ APA จะตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

๔. ประเทศสมาชิก

ประเทศสมาชิกของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Full Member Countries) ปัจจุบันประกอบด้วย ๔๒ ประเทศ คือ อัฟกานิสถาน บาห์เรน บังกลาเทศ ภูฏาน กัมพูชา จีน ไชปรัส สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน คิริบาตี คูเวต คีร์กีซสถาน ลาว เลบานอน มาเลเซีย มัลดีฟส์ มองโกเลีย เนปาล ปากีสถาน ปาเลา ปาเลสไตน์ ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ ศรีลังกา ซีเรีย ทาจิกิสถาน ไทย ตองกา ตูรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม เยเมน อินเดีย คาซัคสถาน และ อุซเบกิสถาน

ประเทศผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Observer Countries) ประกอบด้วย ๑๖ ประเทศ คือ ออสเตรเลีย ฟิจิ ญีปุ่น หมู่เกาะมาร์แชลล์ ไมโครนีเซีย นาอูรู นิวซีแลนด์ โอมาน ปาปัวนิวกินี ซามัว หมู่เกาะโซโลมอน ติมอร์เลสเต ตูวาลู วานูอาตู กาตาร์ และเติร์กเมนิสถาน

องค์กรผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Observer Organization) ประกอบด้วย ๑๐ องค์กร คือ สหภาพรัฐสภาอาหรับ สมัชชารัฐสภาอาเซียน สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหภาพยุโรป องค์กรนานาชาติว่าด้วยพรรคการเมืองภูมิภาคเอเชีย สมัชชาสหภาพรัฐสภาว่าด้วยประชาคมเศรษฐกิจยูเรเชีย สหภาพรัฐสภา สมัชชาสหภาพรัฐสภายุโรป สมัชชารัฐสภาเมดิเตอร์เรเนียน และสหภาพรัฐสภาขององค์กรร่วมมืออิสลาม

๕. บทบาทและหน้าที่ของคณะผู้แทนไทยใน APA

๕.๑ ทำหน้าที่ติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานของ APA ในส่วนของประเทศไทยให้เป็นไปตามข้อมติของ APA

๕.๒ ดำเนินการประสานงานแจ้งเกี่ยวกับความคืบหน้าของการดำเนินงานของรัฐสภาไทยผ่านผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) ของรัฐสภาไทยไปยังสำนักงานเลขาธิการ APA รวมถึงกิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ APA

๕.๓ คัดสรรองค์ประกอบของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุมสมัชชาใหญ่ APA ในแต่ละครั้งและการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ APA

๕.๔ ดำเนินการกำหนดท่าทีของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุมสมัชชาใหญ่ APA และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ APA

๕.๕ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์หลักของ APA

๖. รัฐสภาไทยกับการเข้าร่วมการประชุม

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๑ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน พลเอกจรัล กุลละวณิชย์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้นำคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวน ๔ คน เข้าร่วมการประชุม

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๒ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน พลเอกจรัล กุลละวณิชย์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้นำคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวน ๖ คน เข้าร่วมการประชุม

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๓ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย คณะผู้แทนรัฐสภาไทย นำโดย นายเจริญ คันธวงศ์ ได้เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๒ เพื่อทบทวนและให้การรับรองระเบียบวาระการประชุมสมัชชาใหญ่ครั้งดังกล่าว ซึ่งเป็นการรักษาความต่อเนื่องของบทบาทของรัฐสภาไทยในฐานะประเทศผู้ร่วมก่อตั้งองค์กร

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๔ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ณ เมืองบันดุง สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รัฐสภาไทยไม่ได้ส่งคณะผู้แทนไทยใน APA เข้าร่วมประชุม เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน – ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงดามัสกัส สาธารณรัฐอาหรับซีเรีย นายไพโรจน์ ตันบรรจง ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๔ คน เข้าร่วมการประชุม

การประชุมคณะกรรมการธิการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน นายเจริญ คันธวงศ์ ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๓ คน เข้าร่วมการประชุม

การประชุมคณะกรรมการธิการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน นายไพโรจน์ ตันบรรจง ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๓ คน เข้าร่วมประชุม

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๕ คน เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

สำหรับการประชุมคณะมนตรีบริหารครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑ – ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงลาฮอร์ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพราะเหตุผลด้านความปลอดภัยเนื่องจากมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นใกล้กับเมืองลาฮอร์ซึ่งเป็นสถานที่จัดประชุม และองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยที่ยังแต่งตั้งไม่เสร็จสิ้น

พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนไทยเดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมืองของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (the Standing Committee on Political Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกี

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนไทย จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (the Standing Committee on Economic and Sustainable Development Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนไทย จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๑ และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (the Standing Committee on Social and Cultural Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๒ – ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

ล่าสุด พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำคณะผู้แทนไทย
จำนวน ๗ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชา-
รัฐสภาเอเชียครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา
